

Els estatges dels animals

Generalitats

Des de que a l'any 1983 iniciarem l'aventura de ses Sitges hem intentant incorporar aquells nous elements metodològics que hem anat aprenent així com els possibles derivats de la demanda. Amb tot i amb això hi ha determinats trets que des de les primeres experimentacions es mantenen com a **característics** del servei:

- fidelitat física i conceptual a la **realitat** de les **cases foravileres** actuals, defugint de "mostres" i aproximacions a "museus" o "zoològics".
- possibilitar el **coneixement** per mitjà dels **sentits**: els nins poden i han de tocar, ensumar, mirar, escoltar i tastar de forma naturalitzada
- manteniment d'una **estructura didàctica** clara: com és?, com s'alimenten?, com es reproduïxen? que ens aporten? els essers vius del lloquet

En aquest entorn, generalment es fa imprescindible i necessària una volteta pels estatges dels animals, l'aprofitament del qual dependrà de l'habilitat de l'educador i/o monitor en saber aprofitar tot allò que se li presenta al davant en relació al nivell i edat dels nins:

1. Morfologia

Diferències i semblances en relació a:

tamany
color
pes
dimorfisme sexual
forma de caminar (cames)
renous

Diferenciació entre animals

ovípars i vivípars
animals de pèl i de ploma
amb bec i morro
amb dents i sense
amb ales i sense
nidífols i nidífugs
remugants i sense remug
amb 2 potes i 4 potes

2. Reproducció

Aquest aspecte es treballa en relació amb el que hi ha en aquells moments:

Aus

Observació i comentari sobre la posta o incubació:
postura

Comparació , al tacte, d'ous

Dies d'incubació

Mamífers

Observació d'un animal en fase de gestació:
ventre i mames

Temps de gestació

Nombre de mames i relació amb el nombre de cries

Comparació de cries i d'adults

Actitud de la mare: protecció dels petits.

Altres ovípars

Dragons, insectes...

Fases de la **metamorfosi** en el casos:
abelles, cucs de seda i granots

3.- L'alimentació

Què mengen?

Diferenciació de pinso, gra i farratges

Observació de les menjadores i el què hi ha dins

Els grans, diferenciació, diresa, gust...

Relació d'animals i menjars

Diferències entre adults i cries

Com mengen?

Com agafen el menjar?

D'on agafen el menjar?

4.- Producció

Aportacions dels animals: Carn, llet, ous, llana...

Altres: fems, força...

Formes i productes derivats de cada un

5.- Altres

Els estatges:

Nom: sestador, soll, colomer, gàbia, boal...

Trespol: terra, ciment, palla

Menjadores i bevedors: forma, restes, noms:
gòbia, grípia, pica...

Olors concretes i altres característiques...

Situació i actituds dels animals

Defensa de territori

Fuita (motivada per la por)

Moviments (remugar, pasturar, gratar...)

Renous que emeten

6.- Alguns dels animals

De banda les **cabres** i **ovelles** que segurament es trobaran pasturant fora del sestador, ens els estatges es podran observar: a l'entrada **en Trull**, el ca de bestiar, que guarda la casa i avisa de la presència de desconeguts, els **moixos** virats que solen dormir sobre les bales de palla. Les gàbies amb:

Conill de casa és la varietat domesticada del conill de camp (*Lepus cuniculus*). Mamífer rosegador d'orelles llargues, color gris, negre o blanc, i cames anteriors més curtes que les posteriors.

Conill de rata o porgui (*Caviar porcellus*), de la família dels subungulats, rosegador, més petit que el comú, d'orelles curtes, sol ser clapat de blanc i negre o/i roig. També és comestible, diuen que espanta les rates.

Perdiu (*Perdix rubra*), també és una gal·linàcia que es caracteritza per tenir vermells el bec i les cames. Es més petita que les gallines i no es domèstica (en poder fugir).

Just enfront hi ha la soll, amb la **truja** que respon al nom de **Xisca**, porc negre mallorquí.

I ja en el corral:

Gallines Aus de l'espècie (*Gallus domesticus*), de la família de les gallinàcies que es destaquen per tenir cos robust i a les febles. Els mascles solen ser més grossos i amb la cresta més grossa i carnosa i de plomes més vistoses. N'hi ha de diverses varietats: **menorquines**, negres amb el

galamò blanc; **anglese**, de cara petita i baralladisses; **de puput**, les que tenen un plomall damunt el cap, **peludes**, la que té pelussa a les cames; **quiques**, les petites i bones mares, **gall de llavor**, gros i plantós, el que es sol deixar per fertilitzat els ous; galls **de cresta real**, els que tenen la cresta formant varies fileres; **favades**, les que, a les plomes mostren taques blanques; **mallorquines**, de cresta vermella i simple, cara vermella, orella blanca, barbons vermells, plomes de color variat però principalment roig clar, peus de color gris, pes lleuger i d'estampa airosa i els galls amb la cua ben dreta.

Faraones, també dites gallines de Guinea, gallines de Faraó o

morisques, són de la família de les fasiànides, de l'espècie *Numida meleagris*. Es semblant a una gallina, de cos arrodonit, grisenc obscur o gairebé negre amb piquets blancs i una cresta ossosa. Animal molt bulliciós, renouer i poc domesticable. Davant els agressors es defensen/ataques en equip (anècdota del gall anglès)

Indiots, (*Meleagris gallopavo*) gal·linàcia més grossa que la gallina, de plomatge negre o gris (i de vegades blanc), amb un apèndix carnós vermell damunt el bec i de cua estufadissa. Resulta espectacular i atractiu pels nins. Els mascles, a la pitera

mostren un ble de serres. La tradició diu que s'afuen al color vermell.

Pago, Paó (*Pavo cristatus*) Gal·linàcia

provinent de l'Àsia de plomes de colors vius (blaus, verds...) que es caracteritza per la cresta de plomes rígides i per la cua dels mascles que és llarga i extensiva en forma de ventall de colorins. Es una au àgil de bec dur per això, potser, és el primer que menja sent el rei del corral.

Guàtlera (*Coturnix communis*) Ocell gal·linaci migratori semblant a la perdiu.

Oca (*Anser anser*) Ocell domèstic palmípede, més gros que l'ànec, de plomatge gris cendrós per damunt i blanc per davall procedent del nord d'Europa. N'hi ha de diverses espècies. En castellà és ganso.

Annera, àneda, ànec. Au palmípede de diversos gèneres. El més coneguts són el coll-verd (coll-blau) (*Anas boschas*) i el morisc o mut (*Anas moschata*) però n'hi ha de moltes altres

classes.

Es poden completar les informacions amb les fitxes pertinents de la col·lecció "Informacions"